

NAV SAHYADRI CHARITABAL TRUST'S
COLLEGE OF EDUCATION, (B.Ed.)

CHAKAN, TAL-KHED, DIST-PUNE PIN-410501

Academic Year 2019-20

S.Y.B.ED

(M C Q FILE)

MCQ QUESTION

PAPERS

&

MARKING SCHEME

नव सह्याद्री चॅरीटेबल ट्रस्टचे
अध्यापक महाविद्यालय (बी.एड.), चाकण
ता. खेड जि. पुणे

दिनांक : २१.०२.२०२०

बहुपर्यायी प्रश्न परीक्षा २०१९-२०

वेळ : १ तास

बी.एड. द्वितीय वर्ष

गुण : ५०

विषय :— २०१ Quality and Mangement of School Education Sucess Course

सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक

२. प्रत्येक प्रश्नाला २ गुण आहे.

रोल नं.

पर्यवेक्षकाची सही.....

- प्र. खालील दिलेल्या बहुपर्यायापैकी एक पर्याय निवडून उत्तर क्रमांक दिलेल्या चौकटीत लिहा.
१. दैनंदिन व्यवहारासाठी यांत्रिकपणे दिग्दर्शन करणे अधिक काम करून घेणे म्हणजे होय.
अ. नियोजन ब. संघटन क. समन्वय ड. नेतृत्व ☐
२. गुणवत्ता = ज्ञान + कौशल्य
अ. शिक्षण ब. कृती क. विचार ड. मूल्य ☐
३. याने विस पेक्षा जास्त तुकड्या असलेल्या शाळेत एका आठवड्यात कमीत कमी घडयाळी १०
तास व २० पेक्षा कमी तुकड्या असलेल्या शाळेत घडयाळी १२ तास अध्यापन करावे.
अ. पर्यवेक्षक ब. शिक्षक क. मुख्याध्यापक ड. उपमुख्याध्यापक ☐
४. अध्यापन कार्य सुरू करण्यापूर्वी दिले जाणारे शिक्षण म्हणजे प्रशिक्षण होय.
अ. पूर्व प्राथमिक शिक्षण ब. १० वर्षे प्राथमिक शिक्षण ☐
क. १४ वर्षे माध्यमिक क. १५ वर्षे उच्च माध्यमिक
५. म्हणजे समूह प्रयत्नांची रचना बद्ध व्यवस्था होय.
अ. प्रशासन ब. समन्वय क. समायोजन ड. संप्रेषण ☐
६. सामग्री उपकरणे मनुष्यबळ आणि अन्य घटक या सर्वांच्या दर्जावर नियंत्रण ठेवणारी प्रक्रिया म्हणजे
निर्धारणा होय. ☐
अ. गुणवत्ता ब. शिस्तीचे क. प्रशासनाचे ड. व्यवस्थापनाचे
७. व्यवस्थापन हे बहुउद्देशीय साधन असून त्या अन्वये एखादा व यांचे व्यवस्थापन
केले जाते. ☐
अ. व्यवसाय व्यवस्थापक कामगार व काम ब. प्रशासन नियोजन संघटन व निर्णय
क. संघटन नियंत्रण समन्वय व नियोजन ड. व्यवसाय नियोजन नियंत्रण व कामगार
८. यांना व्यवस्थापनाचा गुरू म्हटले जाते. ☐
अ. पीटर ड्रकर ब. हेन्री केऑल क. ट्रेलर ड. गुंथी
९. म्हणजे एकाधिकारशाही होय. ☐
अ. हुकूमशाही ब. अधिका-यांचे विकेंद्रीकरण
क. लोकशाही ड. सहभागशाही
१०. मानवी साधन संपत्तीचा विकास हा मानवी साधन संपत्तीचा केंद्रबिंदू असून कोणत्याही क्षेत्रात यशस्वी
होण्याचा मूलमंत्र आहे. ☐
अ. नियोजनाचा ब. अधिका-यांचे विकेंद्रीकरण क. प्रशासनाचा ड. नियंत्रणाचा
११. हा प्रथम उत्तम शिक्षक असतो. ☐
अ. शिक्षक ब. विद्यार्थी क. मुख्याध्यापक उपमुख्याध्यापक

**Nav sahyadri Charitable Trust's
College Of Education (B.Ed.), Chakan
Ta. Khed Dist. Pune**

Multiple Choice Question TEST 2019 -20 (MCQ)

B.Ed. Second Year

Sub: - 201 : Quality and Management Of School Education

Date : 24/02/2020

Marks : 50

Time: 1 Hr.

Instructions : 1) All questions are compulsory.
2) Each question carries 2 marks.

Roll No

Supervisor

Q. Choose the correct alternative.

1	Daily transaction technical Direction means a lot of work.....
1. Quality 2. Planning 3. Co-ordination 4. Leadership	☐
2	Quality= Knowledge+Skill+.....
1. Education 2. Action 3. Thought 4. Value	☐
3	Twenty division school have miniumm one week hours and twenty hours maximum division school clock hours 12 hours teaching
1. Supervisor 2. Teacher 3. Headmaster 4. Subheadmaster	☐
4	PreTraining work education means..... Traning
1. Per primary education 2. Primary education
3. In service training 4. Per service traning	☐
5	means Co-ordination structure situation
1. Administration 2. Co-ordination 3. Communication 4. Adjustment	☐
6	process means concept oh human intrument and any other content is all over control.
1. Quality 2. Disipline 3. Administration 4. Management	☐
7	Management is multiply Intrument that cause one.....and is Manage.
1. Occupation, Manager, Worker and work
2. Addministration, Planning, Co-opration and Distion
3. Co-opration, Control, Co-ordination and Planning
4. Occupation, Planning, Control and Worker	☐
8	is called a Teacher of Management
1. Perer Ducker 2. Henery fayloy 3. Grunthi 4. Taloyer	☐
9	Centralisation of rights means.....
1. Ledership 2. Detectership 3. Best on rules 4. Democracy	☐
10	Human Resource Development is Human Resource Insruments..... Centralization success formula
1. Planning 2. Mangement 3. Addministration 4. Control	☐
11	Who is the first best Teacher.....
1. Teacher 2. Student 3. Headmaster 4. Sub headmaster	☐

नवसहयाद्री चॅरीटेबल ट्रस्ट
अध्यापक महाविद्यालय, चाकण
ता. खेड जि. पुणे 410501
बी.एड. व्दितीय वर्ष

बहुपर्यायी प्रश्न परीक्षा 2019-20 (MCQ)

विषय : 202 ज्ञान व अभ्यासक्रम आणि अभ्यासक्रमांतर्गत भाषा

दिनांक : 25 / 02 / 2020

वेळ : 1 तास

गुण : 50

सूचनाः 1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .

2. प्रत्येक प्रश्नाला 2 गुण आहे .

रोल नं

पर्यवेक्षकाची सही

प्र . खालील दिलेल्या बहुपर्यायीपैकी एक पर्याय निवडून उत्तरक्रमांक दिलेल्या चौकटीत लिहा

1 ज्ञानरचनावाद.....

☐

1. अनुकरणाच्या भूमिकेला महत्त्व देतो

2. जगाविषयीचे मत तयार करताना अध्ययनार्थ्याच्या भूमिकेवर भर देणे

3. प्रत्यावहनाच्या माध्यमातून माहिती आठवणे .

4. शिक्षककेंद्री भूमिकेवर भर देणे .

2 'डेटा व माहिती' हे दोन्ही शब्द एकाच अर्थाचे आहेत .

☐

1. विधान वरोवर आहे .

2. विधान चूक आहे .

3. विधान अंशतः चूक आहे .

4. सांगता येत नाही .

3 "ज्ञानाची संकल्पना ही मूलभूत असून तीची व्याख्या करता येत नाही ." हे मत कोणाचे .

☐

1. प्लेटो

2. अॅरिस्टोटल

3. जॉन कुक

4. स्पेन्सर

4 "मानवी जीवनातील सुस्पष्ट मानवी भावना धैर्य आत्मसन्मान अभिवृत्ती तर्क याचा सारासार विचार करून मानवाकडून जे वर्तन अपेक्षित असते . त्याला शहाणपण म्हणतात ."

☐

1. प्लेटो 2. सॉक्रेटिस 3. जॉन कुक 4. ड्युई

5 वैदिक तत्त्वज्ञानानुसार मानवी जीवनाचे अंतिम ध्येय म्हणजे.....

☐

1. सुखप्राप्ती 2. अधिकार 3. अस्तित्व 4. मोक्षप्राप्ती

6 आगमन निगमन पद्धती कोणी विकसित केली .

☐

1. अॅरिस्टोटल

2. वेकन

3. चार्लस डार्विन

4. पेस्टॉलांझी

7 वैज्ञानिक पद्धतीमध्ये पुढील पाय यांचा समावेश होतो .

☐

1. समस्येची जाणीव व समस्या निश्चिती

2. संभाव्य कारणांचा शोध व निरीक्षण

3. निष्कर्ष व ज्ञान निर्मिती

4. वरील सर्व

8 प्रकल्प पद्धती.....यांनी विकसित केली .

☐

1. किलपॅट्रीक

2. स्टिव्हन्सन

3. वेलाई

4. ड्युई

9 जॉन ड्युई यांच्या कृतीतून शिक्षण या तत्त्वावर ही पद्धती आधारलेली आहे .

☐

1. अवगामी पद्धती

2. उदगामी पद्धती

3. प्रकल्प पद्धती

4. प्रायोगिक पद्धती .

10 यांच्या अध्यक्षतेखाली भारत सरकारने शालेय स्तरावरील अभ्यासक्रम तयार करण्यासाठी समिती नेमली .

☐

1. प्रो . रामगोपाल

2. प्रो . यशपाल

3. प्रो . अनिता

4. प्रो . रेडडी

Nav Sahyadri Charitable Trust's
College of Education (B.Ed.), Chakan
Tal. Khed Dist. Pune
B.Ed 2nd Year

Multiple Choice Question TEST 2018 -19
Sub: Knowledge and curriculum, language Across the Curriculum
(Course Paper No. 202)

Date : 25/02/2020

Time: 1 Hr.
Marks : 50

Instructions : 1) All questions are compulsory.
2) Each question carries 1 marks.

Roll No.

Supervisor Sign.

Q. Choose the correct alternative.

1	Constructivism as a theory.....	☐
	1. Focuses on the role of imitation.
2. emphasises the role of the learner in constructing his own view of the world.
3. emphasises on memorising information and testing through recall.
4. emphasises on the dominant role of the teacher.	
2	Data & Information are the words having the same meaning ?	☐
	1. above sentence is right. 2. above sentence is wrong.
3. above sentence is partially wrong 4. can't tell.	
3	'Knowledge is a basic concept and it is not possible to define it' This opinion is of.....	☐
	1. Plato 2. Aristotle 3. John kook 4. Spencer	
4	Wisdom is the behaviour based on human emotions, courage, self esteem, attitude, and logic.	☐
	1. Plato 2. Socrates 3. John kook 4. Dewey	
5	According to Veda's philosophy the aim of life is.....	☐
	1. Satisfaction 2. Rights 3. Existence 4. Deliverance.	
6	Inductive-deductive method was invented by.....	☐
	1. Aristotle 2. Bekan 3. Charles Darwin 4. Pestology	
7	Following steps are included in scientific method ?	☐
	1. Awareness of problem and statement of the problem.
2. Exploration of possible reasons and observation.
3. Conclusion and creation of knowledge
4. All above.	
8	Project method was developed by.....	☐
	1. Kilpatric 2. Stivencen 3. Belard 4. Dewey	
9	method is based on learning through activity of John Dewey.	☐
	1. Deductive method 2. Inductive method. 3. Project method. 4. Experimental method.	
10	Who is the President of Commission for developing school level curriculum.	☐
	1. Prof. Ram Gopal 2. Prof. Yashpal 3. Prof. Anita 4. Prof. Reddy	

नव सहायद्री चॅरीटेबल ट्रस्टचे
अध्यापक महाविद्यालय (बी.एड.), चाकण

ता. खेड जि. पुणे

दिनांक २६.०२.२०२०

बहुपर्यायी प्रश्न परीक्षा २०१९-२०

बी.एड. द्वितीय वर्ष

वेळ : १ तास

गुण : ५०

विषय :- २०३ : शाळा आणि समावेशक शाळा

सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक

२. प्रत्येक प्रश्नाला २ गुण आहे.

रोल नं.

पर्यवेक्षकाची सही.....

प्र. खालील दिलेल्या बहुपर्यायांपैकी एक पर्याय निवडून उत्तर क्रमांक दिलेल्या चौकटीत लिहा.

१. समावेशक शिक्षण म्हणजे

१. सर्व मुलांसाठी तरतूद करणे

२. विविधतेचे स्वागत करून ती साजरी करणे

३. १ आणि २ दान्हीही

४. वरीलपैकी एकही नाही

२. संघ अध्यापनाचा खालीलपैकी कोणता एक फायदा नाही?

१. संसाधनांचा योग्य उपयोग

२. अध्यापन तंत्राचा योग्य उपयोग

३. योग्य नियोजन

४. शिक्षकांचा आर्थिक फायद्यासाठी उपयोग

३. विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिगत शैक्षणिक कार्यक्रमांमध्ये (IEP) खालीलपैकी कोणता घटक महत्त्वाचा असतो.

१. कार्यात्मक वर्तणूक मूल्यांकन

२. दैनंदिन वैळापत्रक

३. वर्तणूक हस्तक्षेप नियोजन

४. वार्षिक ध्येय

४. बहुसांस्कृतिकतेची जाणीव म्हणजे व्यक्तिच्या समजूतीचे रसग्रहण होय.

१. सामाजिक आर्थिक दर्जा

२. लिंग

३. संस्कृती

४. वरील सर्व

५. दृक्श्राव्य क्रियात्मक बहुलतेमध्ये खालीलपैकी कोणत्या एका घटकाचा समावेश नसतो.

१. मानसिक

२. संस्कृती

३. सामाजिक

४. पर्यावरणविषयक/परिस्थितीनुरूप

६. विद्यार्थी हा 'अपवादात्मक मूल' आहे. असे मानले जाते जेव्हा त्याचा विकास लक्षणियरित्या

१. सर्वसामान्य विद्यार्थ्यांपेक्षा कमी किंवा अधिक गतीने होतो.

२. सर्वसामान्य विद्यार्थ्यांपेक्षा अधिक गतीने होतो.

३. सर्वसामान्य विद्यार्थ्यांपेक्षा अधिक गतीने होत नाही

४. सर्वसामान्य मुलांइतकाच होतो.

७. विशेष मुलांच्या समावेशक शिक्षणासंदर्भात पुढील महत्त्वाचे तत्त्वज्ञानात्मक तत्व आहे.

१. वास्तववाद

२. सामान्यीकरण

३. एकरूपता

४. समायोजनात्मक

८. अवधान विचलित व अतिकृतीशीलता दोष (ADHD Child) असलेल्या विद्यार्थ्यांमध्ये बोधात्मक विकास मंदगतीने होतो. त्यांना पुढीलपैकी कोणत्या गोष्टींबाबत अडचणी येतात.

१. अवधान

२. उत्तेजना अतिकृतीशीलता गतीने होतो.

३. मतीमंदत्व

४. एक व तीन

९. भारतामध्ये शिक्षण हक्क कायदा (RTE Act) लागू झाला तो दिनांक

१. १ एप्रिल २००९

२. १ एप्रिल २००८

३. १ मे २०१०

४. १ एप्रिल २०१०

१०. सरासरीपेक्षा कमी मानसिक क्षमता असलेल्या व्यक्तीला म्हणतात.

१. सीमारेषेवरील

२. मतीमंद

३. सामान्य

४. अतीसामान्य

२३. जर एखाद्या विद्यार्थ्यासाठी व्यक्तिगत शैक्षणिक योजना विकसित केली गेली असेल तर त्याचा अर्थ

१. तो विद्यार्थी हुशार आहे व तो बक्षिसासाठी पात्र आहे असे समजणे.

२. तो विद्यार्थी शाळेतून काढून टाकण्यास पात्र आहे असे समजणे.

३. त्या विद्यार्थ्याला विशेष गरज आहे.

४. वरीलपैकी एकही नाही.

२४. दृष्टीदोष असलेल्या विद्यार्थ्यांना सर्वसामान्य वर्गामध्ये ची मदत होते.

१. कम्प्युटर स्क्रीन रीडर्स

२. मॅग्नीफायर्स

३. लो व्हिजन ऑप्टिकल एड्स

४. वरीलपैकी सर्व

२५. विद्यार्थ्यांमध्ये व्यक्तिभेद असतात म्हणून शिक्षकाने तिचा

१. विविधतापूर्ण अध्ययन अनुभव द्यावेत

२. कडक शिस्तपालन

३. अधिक चाचण्यांचे आयोजन करावे

४. एकसमान अध्ययन गतीवर भर द्यावा

नव सहाय्यद्री चॅरीटेबल ट्रस्टचे
अध्यापक महाविद्यालय (बी.एड.), चाकण
ता. खेड जि. पुणे

दिनांक : २७.०२.२०२०

बहुपर्यायी प्रश्न परीक्षा २०१९-२०

बी.एड. द्वितीय वर्ष

विषय :- २०४ मार्गदर्शन आणि समुपदेशन

वेळ : १ तास

गुण : ५०

सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक

२. प्रत्येक प्रश्नाला २ गुण आहे.

रोल नं.

पर्यवेक्षकाची सही.....

प्र. खालील दिलेल्या बहुपर्यायापैकी एक पर्याय निवडून उत्तर क्रमांक दिलेल्या चौकटीत लिहा.

१. व्यक्तिस स्वतःचे मार्गदर्शन स्वतःच करण्यासाठी समर्थ करणारी प्रक्रिया म्हणजे

१. मार्गदर्शन २. समुपदेशन ३. अध्यापन ४. अध्ययन

२. व्यक्तीची अभिवृत्ती व त्यानुसार होणारे वर्तन यावर प्रभाव पाडणारी परस्पर संबंधाविषयी गतिमान प्रक्रिया म्हणजे होय.

१. मार्गदर्शन २. शिक्षण ३. संरक्षण ४. मदत

३. व्यक्तिस समायोजन करण्यासाठी आवश्यक असते.

१. माहिती प्राप्त होणे २. कुवत प्राप्त करणे ३. मदत मिळणे ४. संपर्क करणे

४. अनुधावन सेवेचा पाठपुरावा हा भाग आहे.

१. स्थापना सेवेचा २. मार्गदर्शनाचा ३. व्यावसायिक समाधानाचा ४. समाजमिती

५. शैक्षणिक मार्गदर्शनाची गरज असते.

१. व्यवसायासाठी २. ताण कमी करण्यासाठी
३. वैयक्तीक समाधानासाठी ४. शैक्षणिक अभ्यासक्रमासाठी

६. हे सल्ला मसलत एकमेकांच्या मतांचे आदान प्रदान एकत्रित विचार करणे.

१. मार्गदर्शन २. समुपदेशन ३. अध्ययन ४. अध्यापन

७. विद्यार्थ्यांचे प्रत्यक्ष मनोगत जाणून घेण्यासाठी या साधनांचा उपयोग केला जातो.

१. अभिरूची शोधिका २. पडताळा सूची ३. व्यक्तिगत मापिका ४. मुलाखत

८. समुपदेशक खास अश्या प्रकारचे समुपदेशन करण्यासंदर्भात घेतलेले असतात.

१. प्रशिक्षण २. मार्गदर्शन ३. सल्ला ४. तज्ज्ञांचे विचार

९. समुपदेशनाचे हे एक प्रमुख ध्येय आहे.

१. मर्यादा समजून घेणे २. समाधान मिळविणे
३. सकारात्मक मानसिक आरोग्य संपादन करणे ४. मानसिक ताण कमी करणे.

१०. याचा अर्थ मानवी समुह अथवा समाजाच्या मानसशास्त्रीय संरचनेचा अभ्यास होय.

१. पडताळा सूची २. समाजमिती ३. पदनिश्चयन ४. वृत्तइतिहास

११. निरीक्षण तंत्र हे आहे.

१. व्यक्तिनिष्ठ २. अनुभवनिष्ठ ३. वस्तूनिष्ठ ४. यापैकी नाही

नव सहाय्यद्री चॅरीटेबल ट्रस्टचे
अध्यापक महाविद्यालय (बी.एड.), चाकण
ता. खेड जि. पुणे

दिनांक : २७.०२.२०२०

बहुपर्यायी प्रश्न परीक्षा २०१९-२०

वेळ : १ तास

बी.एड. द्वितीय वर्ष

गुण : ५०

विषय :— २०४ आपत्ती व्यवस्थापन

सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक

२. प्रत्येक प्रश्नाला २ गुण आहे.

रोल नं.

पर्यवेक्षकाची सही.....

प्र. खालील दिलेल्या बहुपर्यायापैकी एक पर्याय निवडून उत्तर क्रमांक दिलेल्या चौकटीत लिहा.

१. महाराष्ट्रमध्ये रोजी किल्लारी येथे भूकंप झाला.	☐
१. ३० डिसेंबर १९९३ २. २५ डिसेंबर १९९३ ३. ३० सप्टेंबर १९९३ ४. ३० जानेवारी १९९४	
२. आपतकालीन नियोजन चक्रात अंगे आहेत.	☐
१. पाच २. सात ३. आठ ४. नऊ	
३. भूकंपाचा केंद्रबिंदू यासाठी असा शब्द आहे.	☐
१. फोकस २. लोटस ३. राजस ४. तेजस	
४. प्रत्येक जिल्ह्यात आपत्ती निवारण्याच्या कार्यात हा सूत्रधार आहे.	☐
१. जिल्हाधिकारी २. तहसिलदार ३. मुख्याधिकारी ४. अधिक्षक	
५. भूकवच कंप पावणे किंवा थरथरणे याला म्हणतात.	☐
१. त्सुनामी २. भूकंप ३. नाभी कवच ४. भूस्खलन	
६. राज्यात हे राज्य आपत्ती व्यवस्थापन अधिकरणाचे मुख्य आहेत.	☐
१. उपमुख्यमंत्री २. मुख्यमंत्री ३. शिक्षणाधिकारी ४. जलसंपदामंत्री	
७. कोणत्याही आपत्तीमध्ये कक्षाची भूमिका महत्त्वाची आहे.	☐
१. आपत्ती २. केंद्राची ३. नियंत्रण ४. अग्निशमन	
८. आपत्ती व्यवस्थापन हे ने अमलात आणता येते.	☐
१. कृतीने २. समन्वयाने ३. तयारीने ४. टप्पाटप्पाने	
९. व्यवस्थेवर आपत्तीमुळे परिणाम होतो.	☐
१. अर्थ २. नैतिक ३. वैयक्तिक ४. सामुहिक	
१०. चक्रवादळ हे आपत्तीचे उदाहरण आहे.	☐
१. नैसर्गिक २. जैविक ३. भूभौतिक ४. मानवनिर्मित	
११. आपत्तीचे प्रकार आहेत.	☐
१. दोन २. तीन ३. चार ४. पाच	
१२. बॉम्बस्फोट आपत्तीचे उदाहरण आहे.	☐
१. नैसर्गिक २. मानवनिर्मित ३. जैविक ४. भूभौतिक	
१३. भूकंप मध्ये मोजतात.	☐
१. रिश्टल स्केल २. डेसीबल ३. स्केल ४. सेंटीमीटर	